

dosarul nr. 3ra-554/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Cucerescu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Deneb” împotriva Serviciului Fiscal de Stat Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Vivax-Construct” și Societatea cu Răspundere Limitată „Barcode-Mag” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău și a fost menținută hotărârea din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă

La 24 noiembrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Deneb” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Vivax-Construct” și Societatea cu Răspundere Limitată „Barcode-Mag” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii SRL „Deneb” a invocat că de către inspectorii principali ai Direcției control fiscal post operațional nr. 5 din cadrul DGAF mun. Chișinău a fost efectuat controlul fiscal executat prin metoda verificării tematice la SRL „Deneb”, cu întocmirea la 21.09.2017 a actului de control nr. 5- 683605.

La 23.10.2017 DGAF a adoptat hotărârea nr. S-120/22 cu privire la asigurarea stingerii obligației fiscale fiind dispusă sechestrarea bunurilor SRL „Deneb” la locul de evidență sau asistență, valoarea cărora să fie suficientă pentru asigurarea stingerii obligațiilor fiscale, inclusiv a restanțelor, și hotărârea nr. S-120/8 cu privire la ridicare/aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare de pe bunurile contribuabilului.

SRL „Deneb”, nefiind de acord cu actele administrative contestate, la 30.10.2017 a depus contestație, solicitând anularea acestora ca fiind ilegale.

Prin decizia nr. 242 din 16.11.2017 a Serviciului Fiscal de Stat contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Consideră SRL „Deneb” că decizia nr. 242 din 16.11.2017 a Serviciului Fiscal de Stat, hotărârea nr. S-120/22 din 23.10.2017 cu privire la asigurarea stingerii obligației fiscale, Actului de sechestru ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale din 23.10.2017 și hotărârea nr. S-120/8 din 23.10.2017 cu privire la ridicare/aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare de pe bunurile contribuabilului sunt ilegale și a solicitat anularea lor.

A menționat SRL „Deneb” că este nejustificată sechestrarea bunurilor, din motiv că în conținutul actelor contestate nu există nici o motivare ce ar justifica necesitatea aplicării sechestrului.

Totodată, SRL „Deneb” a reiterat că Serviciul Fiscal de Stat a declanșat acțiuni de asigurare a stingerii unei obligații fiscale fără respectarea termenului de 30 de zile pentru achitare benevola, aplicând abuziv sechestru pe marfa SRL „Deneb”, astfel blocând activitatea prin imposibilitatea realizării scopului lucrativ principal de comerț a articolelor în asortiment și accesorii pentru producerea obiectelor de galanterie (nasturi, carabine, fermoare, șirete, etc.).

A mai menționat că în actul de control și în actele administrative contestate organul de control a invocat că în perioada 01.01.2015-31.12.2015 SRL „Deneb” a procurat mărfuri, furnitură pentru confecții textile de la SRL „Vivax-Construct” în valoare de 2 301 363 de lei, inclusiv TVA 383 560 de lei și de la SRL „Barcod-Mag” în valoare de 479 574 de lei, inclusiv TVA 79 929 de lei.

Se pretinde că semnăturile pe originalele facturilor fiscale și contractelor eliberate SRL „Deneb” de către SRL „Vivax-Construct” și SRL „Barcod-Mag”, au fost executate cu facsimile de către persoanele responsabile din cadrul SRL „Vivax-Construct” și SRL „Barcod-Mag”.

Organul fiscal a menționat că Legea contabilității prevede aplicarea pe documentul contabil a semnăturii olografe sau a semnăturii digitale prin prisma reglementărilor art. 19 alin. (1) și (6) al Legii contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 la fel și pct. 41 din anexa nr. 2 la Hotărârea de Guvern nr. 294 din 17.03.1997 cu privire la executarea Decretului Președintelui RM nr. 406-11 din 23.12.1997 care aprobă Instrucțiunea privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special.

Pretinsa încălcare a legislației fiscale se rezumă la faptul că SRL „Deneb” a acceptat facturile fiscale semnate cu facsimile de către reprezentanții SRL „Vivax-Construct” și SRL „Barcod-Mag”.

Faptul că facturile fiscale primite de SRL „Deneb” ar fi fost completate cu date eronate a condiționat diminuarea impozitului pe venit pe perioada A/2015 cu 201 449 de lei și a TVA aferentă bugetului pentru L/04-08/2015 în sumă de 336 673 de lei și respectiv prezentarea cu informație neveridică și care conțin informații neautentice a declarației cu privire la impozitul pe venit pentru anul 2015 și a declarațiilor privind TVA pentru L/04/2015- L/08-2015.

Astfel, organul fiscal a considerat necesar de a încasa la buget suma impozitului și TVA, precum și penalități și amenzi pentru pretinsele încălcări.

Reclamantul a susținut că semnătura prin facsimile a fost executată de reprezentanții SRL „Vivax-Construct” și SRL „Barcod-Mag”, iar semnătura executată de reprezentantul SRL „Deneb” pe facturi este de mână. Astfel, nu-i poate

fi imputată SRL „Deneb” încălcarea prevederilor legale ce reglementează condițiile de formă și conținut ale facturii fiscale, interpretările expuse în actele administrative contestate sunt arbitrare.

A indicat SRL „Deneb” că contribuabilul nu a săvârșit nici o acțiune sau inacțiune care ar fi dus la o încălcare fiscală, or, toate obligațiile de întocmire a formularelor facturilor fiscale îi revin persoanelor care au efectuat livrarea impozabilă, adică SRL Vivax-Construct” și SRL „Barcod-Mag”. Astfel, chiar și în ipoteza precum că facturile fiscale nu corespund prevederilor legale, eventuală încălcare poate fi imputată exclusiv SRL Vivax-Construct” și SRL „Barcod-Mag” și nici de cum SRL „Deneb”.

A solicitat anularea ca fiind ilegale în fond și emise contrar prevederilor legii a deciziei nr. 120/1656 din 12.10.2017 asupra cazului de încălcare a legislației comise de SRL „Deneb”, a hotărârii nr. S-120/22 din 23.10.2017 cu privire la asigurarea stingerii obligației fiscale, a Actului de sechestru ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale din 23.10.2017, a hotărârii nr. S-120/8 din 23.10.2017 cu privire la ridicare/aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare de pe bunurile contribuabilului, încasarea din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul SRL „Deneb” a cheltuielilor de judecată reprezentate prin cheltuieli pentru efectuarea constatării tehnico-științifice în mărime de 3600 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 60 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial; au fost anulate decizia nr. 120/1656 din 12.10.2017 asupra cazului de încălcare a legislației comise de SRL „Deneb”, hotărârea nr. S-120/22 din 23.10.2017 cu privire la asigurarea stingerii obligației fiscale, actul de sechestru ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale din 23.10.2017; hotărârea nr. S-120/8 din 23.10.2017 cu privire la ridicare/aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare de pe bunurile contribuabilului; a fost încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul SRL „Deneb” cheltuielile de judecată legate de efectuarea constatării tehnico-științifice în mărime de 3600 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6 000 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 02 mai 2018 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău și a fost menținută hotărârea din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că, administratorul SRL „Deneb” a semnat facturile și contractele manual cu pixul, astfel respectând prevederile legale.

Colegiul civil a menționat că încălcările invocate de către Serviciul Fiscal de Stat în decizia nr. 120/1656 din 12.10.2017 asupra cazului de încălcare a legislației comise de SRL „Deneb” nu au fost demonstrate în cadrul examinării legalității actului administrativ menționat.

De asemenea, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitor la aceea că SRL „Deneb” nu poate fi tras la răspundere de către organul fiscal pentru acțiunile sau inacțiunile reprezentanților SRL „Vivax-Construct” și SRL „Barcode-Mag”.

Curtea de Apel a concluzionat că constatările făcute de către Serviciul Fiscal de Stat în actele administrative sunt contrare normelor imperative ale Codului fiscal. SRL „Deneb” a întrunit toate condițiile de atribuire în cont a TVA de la valorile materiale procurate de la SRL „Vivax-Construct” și SRL „Barcode-Mag”, fapt ce nu-i permite Serviciului Fiscal de Stat excluderea taxei pe valoare adăugată achitată furnizorilor de la decontări.

Instanța de apel a stabilit că astfel decizia DGAF mun. Chișinău nr. 120/1656 din 12.10.2017 este ilegală în fond, fiind emisă contrar prevederilor legii, motiv din care întemeiat a fost anulată.

Subsecvent, au fost și anulate și hotărârea DGAF mun. Chișinău nr. S-120/22 din 23.10.2017 cu privire la asigurarea stingerii obligației fiscale, actului de sechestră ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale din 23.10.2017, hotărârii DGAF mun. Chișinău nr. S-120/8 din 23.10.2017 cu privire la ridicare/aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare de pe bunurile contribuabilului.

La 13 martie 2019 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău a depus recurs împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că concluziile expuse în hotărâri sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, instanțele au interpretat eronat normele de drept material.

Examinând admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul este depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru